

[Handelsministeren.]

faldt at kunne gennemføre retaliation over for lande, der forskelsbehandler, flagdiskriminerer dansk skibsfart. Jeg tror som hovedregel ikke, at retaliation, gengældelse, i internationale forhold er noget virksomt middel, og jeg mener, at historien giver bekræftelse herpå. Derfor er der ingen tvivl om, at vi, hvis vi overhovedet vil anvende den lovgivning, som tinget nu i så stor enighed har bekræftet at ville gennemføre, og vi i konkrete tilfælde må skride til at gøre praktisk anvendelse af bemyndigelsen til retaliation, vil det kun være som led i en kollektiv aktion, som en række andre ligesindede lande deltager i.

Det fører mig til en bemærkning til det ærede medlem hr. Jens Peter Jensen, som talte om, at indholdet af lovforslagene her var nok så uklart; det var en bemyndigelseslovgivning, og hr. Jens Peter Jensen inviterede regeringen til at afgive en erklæring om, at man ikke ville skride til anvendelse af de pågældende love, uden at det først var blevet drøftet i det udenrigspolitiske nævn. Jeg kan om det uklare indhold sige, at det er enhver bemyndigelseslovgivnings kerne, at den er uklar; den er baseret på visse almindelige principper, men det overlades ifølge sagens natur til den udøvende myndighed — sådan er jo indholdet af en bemyndigelseslovgivning — at anvende den konkret. Men efter de bemærkninger af mere generel karakter, jeg just har gjort, vil jeg gerne sige til hr. Jens Peter Jensen, at jeg er rede til på regeringens vegne at tilsige, at vi ikke vil skride til retaliation over for andre lande, som flagdiskriminerer, uden at vi først har drøftet det i det udenrigspolitiske nævn.

Jeg vil hertil føje som en bemærkning til hr. Knud Thomsen, der til det udenrigspolitiske nævn fejede erhvervsorganisationerne — jeg går ud fra, at dette i første instans retter sig mod rederinteresserne — at vi også vil drøfte disse ting på forhånd med de erhvervsorganisationer, der er direkte involveret. Som hr. Knud Thomsen nævnte, var der tale om en bemyndigelse til at føre krig; jeg vil karakterisere denne bemyndigelse som en autorisation til relativt fredelig krigsførelse.

Må jeg sige, adresseret til hr. A. C. Normann, at med hensyn til u-landenes pro-

blemer og spørgsmålet om at være noget mere aktiv over for u-landene, der jo givet er „synderne“ med hensyn til flagdiskrimination, er vi opmærksom på problemet i regeringen, og vi er ingeniende uden forståelse for rederinteresserne i denne henseende, altså for en vis aktivisering, som de to lovforslag jo også er udtryk for. Jeg vil dog gerne gøre den randbemærkning, at dansk politik i forhold til u-landene, til landene under udvikling, har været den, at man har accepteret, at det som led i en industriel udvikling kan være rimeligt at anerkende og acceptere foranstaltninger i u-landene, som man ikke anser for rimelige handelspolitiske spilleregler i forholdet mellem udviklede lande, mellem højt industrialiserede lande. Vi har den internationale handelsorganisation UNCTAD, som, hvad angår varehandelen, accepterer betydelige afvigelser som led i en spredning og udvikling af u-landenes økonomi, industri og landbrug. Jeg er enig i, at vi skal passe på ikke at acceptere alt for meget med hensyn til protektionisme — for det er jo det, der er tale om på skibsfartsområdet — men vi må på den anden side erkende, at også de internationale tjenesteydelser kan være et område, hvor man i udviklingsøjemed må vise, hvad jeg vil kalde et vist tålmod med u-landene i deres økonomiske og industrielle udvikling.

Med det forbehold vil jeg tilslutte mig hr. A. C. Normanns ønske om, at vi i vore aftaler om støtte til u-landene er på vagt for at varetage vore skibsfartsinteresser; men vi må ikke tabe af syne, at også inden for skibsfarten kan der være tale om hensyn til de underudviklede landes økonomi og økonomiske udvikling, som vi må acceptere på samme måde, som vi jo i realiteten gør det, for så vidt angår varehandelen.

Til slut vil jeg sige, at hr. Vivike, hvis bemærkninger jeg er enig i, udtrykte håbet om, at handelsministeren ville benytte bemyndigelsen med fornuft. Det vil jeg bestræbe mig for; det forsøger jeg sædvanligvis.

Knud Thomsen: Det, der kalder mig herop, er ønsket om at komme med en meget kort bemærkning. Jeg har med glæde bemærket mig alt, hvad ministeren sagde; jeg har med en enkelt undtagelse ikke fundet noget, som jeg ikke kunne tiltræde, og den undtagelse,